

ANEM

Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
Association of Independent Electronic Media
Beograd, Takovska 9, tel/fax: + 381 11 322 5852, 3038 384

MINISTARSTVO SPOLJNE I UNUTRAŠNJE TRGOVINE
I TELEKOMUNIKACIJA

Beograd, 30.11.2012.

Za državnog sekretara, Stefana Lazarevića

Predmet: Preporuke ANEM-a za dalju realizaciju procesa prelaska sa analognog na digitalno emitovanje programa

Poštovani,

Polazeći od uočenih nedostataka i problema u dosadašnjem toku realizacije procesa prelaska sa analognog na digitalno emitovanje programa, a imajući u vidu i diskusiju na ANEM-ovom okruglom stolu: "Saradnja različitih aktera u rešavanju izazova procesa digitalizacije", održanom u Beogradu 21.11.2012, ANEM ovim putem preporučuje:

1. Neophodno je **dalji proces prelaska na digitalno emitovanje programa sprovoditi u saradnji sa emiterima**, odn. kroz stalne konsultacije sa njima za sve sto je u ovom procesu od značaja za njih
2. Neophodno je **u što kraćem roku uraditi projekat distribucione mreže**, uz konsultacije sa emiterima, odn. budućim pružaocima medijskih usluga
3. Neophodno je **razmotriti mogućnosti** da se frekvencije iz Aneksa 3 Plana raspodele, koje neće biti korišćene za digitalno emitovanje, daju do digitalizacije **za analogna dopunska pokrivanja**, shodno odredbama Zakona o radiodifuziji
4. Neophodno je setom medijskih zakona, čija je izrada u toku, **pravno regulisati i pružanje medijskih usluga na drugim distributivnim platformama** (kablovsko, satelitsko i sl emitovanje...)

5. Neophodno je **stvaranje uslova za komercijalne multiplekse i liberalizacija tržišta u domenu digitalnog zemaljskog emitovanja**, jer je tako i u drugim tehnologijama
6. **Da nadležna regulatorna tela razmotre mogućnost produženja dozvola, u skladu sa članom 59. stav 3. Zakona o radiodifuziji („Službeni glasnik RS“, br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 - dr. zakon, 62/06, 85/06, 86/06 - ispravka, 41/09)** koji predviđa da se važnost dozvole može produžiti na zahtev imaoca dozvole najkasnije šest meseci pre isteka roka na koji je izdata. Takođe, ako RATEL u skladu sa ovlašćenjima iz Zakona o elektronskim komunikacijama izda dozvolu za korišćenje radio-frekvencija na period koji je fiksiran na 17. jun 2015. godine, neophodno je omogućiti imaocima dozvole pristup multipleksu u periodu posle tog datuma a do isteka roka na koji su izdate. Pored toga, ANEM predlaže **da se jasno utvrde kriterijumi za produženje dozvola i da u tom procesu obavezno učestvuju i emiteri, kao neposredno zainteresovana strana.**
7. **Da Ministarstvo kulture i informisanja u što kraćem roku zaokruži medijsku regulativu i predloži Vladi Zakon o elektronskim medijima** a imajući u vidu Prednacrt zakona o elektronskim medijima koji je predstavljen u junu 2012. godine. Ovaj zakon je neophodno usvojiti i zbog regulatornih izazova u vezi sa procesom digitalizacije, pre svega u pogledu davanja zakonskog ovlašćenja za konverziju dozvola i utvrđivanja sistema za izdavanje dozvola koji je platformski neutralan. Platformska neutralnost rasterećuje i samu Republičku radiodifuznu agenciju koja će se ubuduće baviti samo ocenom programskog aspekta a neće se baviti tehničkim pitanjima.
8. **Da se pri utvrđivanju troškova emitovanja digitalnog signala poštuju sledeći principi:**
 - Cene koje JP ETV naplaćuje moraju da budu zasnovane na **troškovnom a ne na tržišnom modelu**, zbog činjenice da je JP ETV u procesu prelaska jedini operator distribucije i multipleksiranja, a posebno imajući u vidu odredbe Strategije razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine koja predviđa da će JP ETV obavljati usluge multipleksiranja, emitovanja i distribucije digitalnog televizijskog programa za sve televizije s važećom dozvolom i da je dužno da omogući pristup multipleksu pod javnim, nediskriminatornim i objektivnim uslovima, a da će tarifni sistem biti zasnovan na troškovnom principu koji će utvrditi Regulatorna agencija za elektronske komunikacije.
 - Takođe, pružaoci medijske usluge moraju biti što pre **informisani o poziciji regionalnih Head-End-ova i načinu i obliku dotura signala** kako bi mogli da predvide svoje troškove.
 - Neophodno je pružaocima medijske usluge što pre dati **informacije o zonama pokrivanja**. Pri tom, **u slučaju povećanja zone pokrivanja**, predvideti da pružaoci medijskih usluga **neće biti obavezani da plaćaju više naknade**, jer je to povećanje zone pokrivenosti posledica digitalizacije, a ne njihovog zahteva.

- **U utvrđivanju cena usluga, JP ETV bi morao da održi javne konsultacije sa svim zainteresovanim akterima** a naročito sa pružaocima medijskih usluga. Transparentnost procesa ne sme biti dovedena u pitanje.
9. **Republička agencija za elektronske komunikacije bi trebalo, u najkraćem mogućem roku po prelasku na digitalno emitovanje, da sprovede novu analizu tržišta distribucije medijskih sadržaja**, imajući u vidu da će JP ETV, po prelasku na digitalno emitovanje, biti jedini operator distribucije i multipleksiranja na tržištu terestrijalnog digitalnog emitovanja, a ukoliko se utvrdi postojanje nedelotvorne konkurencije na ovom tržištu, da proglasi JP ETV za operatora sa značajnom tržišnom snagom i propiše odgovarajuće regulatorne obaveze u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama („Službeni glasnik RS”, broj 44/10).
10. **Da nadležni organi razmotre mogućnost da prihod koji će biti dobijen od prodaje digitalne dividende bude iskorišćen i za potrebe pokrivanja troškova formiranja mreže za multipleksiranje i distribuciju**, kako se ne bi dogodilo da troškove procesa prelaska snose isključivo pružaoci medijskih usluga, odnosno sadašnji emiteri. Razlozi iz kojih su troškovi digitalizacije u Srbiji toliko veliki (npr. ruiniranost emisionih objekata ETV-a), nisu u domenu odgovornosti emitera, te emiteri ne treba ni da ih plate. U prilog tome govori i član 64. Zakona o budžetskom sistemu koji predviđa mogućnost formiranja posebnog Fonda kao evidencionog računa u okviru glavne knjige trezora, koji se otvara po odluci vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, kako bi se pojedini budžetski prihodi i rashodi i izdaci vodili odvojeno, radi ostvarivanja cilja koji je predviđen posebnim republičkim, odnosno lokalnim propisom ili međunarodnim sporazumom. Imajući u vidu značaj procesa digitalizacije a naročito obaveza koje je Republika Srbija preuzela Zakonom o potvrđivanju završnih akata Regionalne konferencije o radio-komunikacijama za planiranje digitalne terestrijalne radiodifuzne službe u delovima Regiona 1 i 3, u frekvencijskim opsezima 174-230 MHz i 470-862 MHz (RRC-06) („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 4/2010), moguće je da se predvidi i Fond koji bi doprineo ravnomernom raspoređivanju troškova digitalizacije.

ANEM predlaže da razmotrite sve navedene preporuke i da nakon toga organizujemo zajednički sastanak, na kojem bismo mogli da prodiskutujemo naše predloge i mogućnosti i načine njihove realizacije.

Za ANEM,

Saša Mirković, predsednik